EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.11.2023.
COM(2023) 703 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata dodijeljene Komisiji na temelju Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća o otvorenim podatcima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora („Direktiva o otvorenim podatcima”)

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata dodijeljene Komisiji na temelju Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća o otvorenim podatcima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora („Direktiva o otvorenim podatcima”)

1. UVOD

Direktiva (EU) 2019/1024 o otvorenim podatcima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora[1] donesena je 20. lipnja 2019., a na snagu je stupila 16. srpnja 2019.

U Direktivi (EU) 2019/1024 utvrđuje se pravni okvir za ponovnu uporabu informacija javnog sektora, kao što su geografske informacije, informacije iz zemljišnih knjiga, statističke ili pravne informacije, koje su u posjedu tijela javnog sektora ili određenih javnih poduzeća, te istraživačkih podataka financiranih javnim sredstvima. Cilj joj je povećati socioekonomski potencijal informacija javnog sektora, na primjer tako da ih se učini dostupnijima *start-up* poduzećima te malim i srednjim poduzećima, povećanjem ponude dinamičnih podataka i skupova podataka s posebno velikim gospodarskim učinkom te promicanjem tržišnog natjecanja i transparentnosti na informacijskom tržištu. Riječ je o jednoj od mjera osmišljenih radi poticanja podatkovnog gospodarstva EU-a i razvoja umjetne inteligencije.

U Direktivi (EU) 2019/1024 uveden je koncept visokovrijednih skupova podataka. Ti se skupovi podataka definiraju kao dokumenti čija ponovna uporaba donosi važne koristi za društvo i gospodarstvo. Stoga podliježu zasebnom skupu pravila kojima se osigurava njihova besplatna dostupnost u strojno čitljivim formatima. Države članice moraju ih staviti na raspolaganje putem sučelja za programiranje aplikacija (API) i, prema potrebi, u obliku masovnog preuzimanja. Tematsko područje primjene visokovrijednih skupova podataka navedeno je u Prilogu I. Direktivi u kojem je navedeno šest tematskih kategorija (geoprostorni podatci, promatranje Zemlje i okoliš, meteorološki podatci, statistički podatci, trgovačka društva i vlasništvo nad trgovačkim društvima, mobilnost).

Direktivom (EU) 2019/1024 utvrđuje se jedna ovlast Komisije za donošenje delegiranih akata.

2. PRAVNA OSNOVA

Člankom 13. stavkom 2. Direktive (EU) 2019/1024 Komisija se ovlašćuje za donošenje delegiranih akata radi izmjene Priloga I. dodavanjem novih tematskih kategorija visokovrijednih skupova podataka kako bi se uzela u obzir tehnološka i tržišna kretanja. U skladu s člankom 15. stavkom 2. Direktive (EU) 2019/1024 ovlast se Komisiji dodjeljuje na razdoblje od pet godina počevši od 16. srpnja 2019. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

[1] Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podatcima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (preinaka) (SL L 172, 26.6.2019., str. 56.).

3. IZVRŠAVANJE DELEGIRANJA OVLASTI

Na temelju članka 13. stavka 2. Direktive (EU) 2019/1024 Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 15. Direktive radi izmjene njezina Priloga I. dodavanjem novih tematskih kategorija visokovrijednih skupova podataka kako bi se uzela u obzir tehnološka i tržišna kretanja.

3.1. ISKORIŠTENE OVLASTI TIJEKOM RAZDOBLJA IZVJEŠĆIVANJA

Komisija dosad nije iskoristila ovlast koja joj je dodijeljena na temelju članka 13. stavka 2. Direktive (EU) 2019/1024.

Šest početnih kategorija navedenih u Prilogu I. Direktivi (EU) 2019/1024 pokriva dostatno tematsko područje primjene za sastavljanje prvog popisa visokovrijednih skupova podataka. Komisija stoga još nije upotrijebila svoju delegiranu ovlast kako bi izmijenila Prilog I. i dodala nove tematske kategorije visokovrijednih skupova podataka. Komisija će o primjeni delegirane ovlasti odlučiti nakon što prikupi dokaze o provedbi prvog popisa visokovrijednih skupova podataka u državama članicama. Kako bi se za to pripremila, Komisija je već naručila studiju[2] koja će joj pomoći u utvrđivanju mogućih novih tematskih kategorija.

ZAKLJUČAK

Komisija smatra da je u skladu s člankom 15. stavkom 2. Direktive (EU) 2019/1024 potrebno prešutno produljenje delegiranja ovlasti iz članka 13. stavka 2. te direktive za još pet godina. To je zato što bi u idućim godinama moglo biti potrebno uvrstiti nove tematske kategorije visokovrijednih skupova podataka na temelju ovlasti dodijeljenih na temelju članka 13. stavka 2. Direktive (EU) 2019/1024. I dalje je posebno važno osigurati potrebnu fleksibilnost pravnog okvira kako bi ga se prilagodilo najnovijim tehnološkim i tržišnim kretanjima te Komisiji omogućilo da u budućnosti uvrsti nova tematska područja informacija javnog sektora.

Ovim izvješćem Komisija ispunjava obveze izvješćivanja iz članka 15. stavka 2. Direktive (EU) 2019/1024.

Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da prime ovo izvješće na znanje.

[2] Europska komisija, Glavna uprava za komunikacijske mreže, sadržaje i tehnologije, Utvrđivanje tematskih područja podataka radi proširenja visokovrijednih skupova podataka u javnom sektoru – završna studija, Ured za publikacije Europske unije, 2023., https://data.europa.eu/doi/10.2759/739414.